

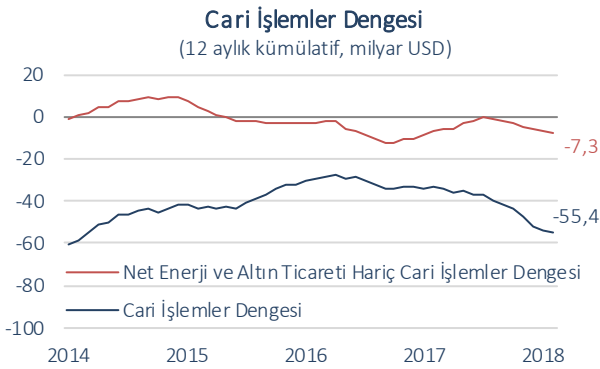


Mart'ta cari açık 4,8 milyar USD ile beklentilerin üzerinde...

Cari açık Mart'ta yıllık bazda %54,4 oranında artarak 4,8 milyar USD oldu. Piyasa beklentisi cari açığın 4,1 milyar USD civarında gerçekleşeceği yönündeydi. Bu dönemde cari dengede gözlenen kötüleşmede petrol fiyatlarının ve net altın ticaretinin dış ticaret açığını yukarı yönlü etkilemesi önemli rol oynadı. Parasal olmayan net altın ithalatı Mart'ta geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 525 milyon USD artış kaydederken, turizm gelirlerindeki toparlanma cari dengedeki bozulmayı sınırlandırmayı sürdürdü. Net turizm gelirleri aynı dönemde 240 milyon USD civarında yükseldi.

Yılın ilk çeyreği itibarıyla bakıldığında dış ticaret açığındaki genişlemenin etkisiyle cari açığın bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla neredeyse iki katına çıktığı görülüyor. Bu dönemde hizmetler dengesinde ise hızlı iyileşme izlendi.

12 aylık kümülatif cari açık da genişleme eğilimi sergilemeye devam ediyor. Mart'ta 55,4 milyar USD'ye çıkan 12 aylık kümülatif cari açık 4 yılın en yüksek düzeylerinde seyrediyor. Net enerji ve altın ticareti hariç tutulduğunda da cari açık 7,3 milyar USD ile son 13 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

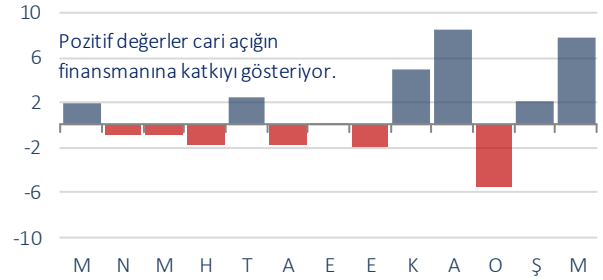


Cari açığın finansmanı...

Cari açığın finansmanı tarafında Mart ayında rezervler ve net hata noksan kalemleri öne çıktı. Rezerv varlıklar cari

açığın finansmanına 4,8 milyar USD katkı sağlarken, net hata ve noksan kaleminde 2,9 milyar USD'lik giriş kaydedildi. Doğrudan yatırımlarda da Mart'ta 1 milyar USD ile son beş ayın en yüksek net sermaye girişi gözlemlendi. Söz konusu üç kalemden izlenen 8,8 milyar USD'lik girişe karşılık portföy yatırımları ve diğer yatırımlar kalemlerinde 4 milyar USD tutarında çıkış kaydedildi.

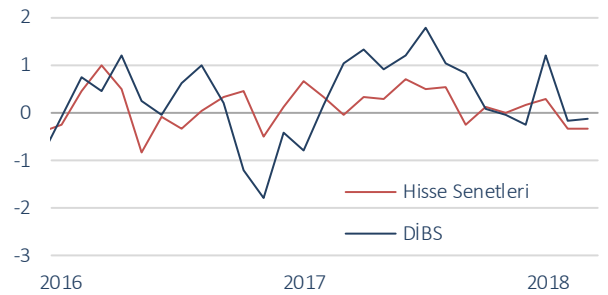
Rezervler ve Net Hata Noksanın Cari Açığın Finansmanına Katkısı (aylık, milyar USD)



Yurt dışı yerleşikler kaynaklı portföy hareketleri...

Yılın ilk iki ayında Ocak'taki güçlü sermaye girişleriyle net 4,7 milyar USD artıda olan portföy yatırımları kaleminde Mart'ta 2,4 milyar USD ile Kasım 2016'dan bu yana aylık bazda kaydedilen en sert portföy çıkışı yaşandı. Genel Hükümetin 1,5 milyar USD tutarındaki eurotahvil itfası bu gelişimde belirleyici oldu. Ayrıca, gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarındaki oynaklığın artmasının da

Yurt Dışı Yerleşikler Kaynaklı Sermaye Akımı (milyar USD)



Türkiye'ye Net Sermaye Girişleri

	12 aylık kümülatif veriler (milyon USD)		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2017	Mart 2018	Aralık 2017	Mart 2018
Cari İşlemler Dengesi	-47.371	-55.380	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	39.164	50.460	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	8.241	7.068	21,0	14,0
-Portföy Yatırımları	24.445	22.346	62,4	44,3
-Diğer Yatırımlar	5.787	13.080	14,8	25,9
-Net Hata ve Noksan	675	7.911	1,7	15,7
-Diğer	16	55	0,0	0,1
Rezervler⁽¹⁾	8.207	4.920	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

etkisiyle Mart ayında yurt dışı yerleşiklerin devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 123 milyon USD, hisse senedi piyasasında 361 milyon USD net satış yaptığı görüldü.

Mart'ta yurt dışından sağlanan kredilerde bankalar net geri ödeme, diğer sektörler net kullanım gerçekleşirdi.

Diğer yatırımlar kaleminde Mart'ta 1,6 milyar USD tutarında net çıkış gerçekleşti. Bu dönemde yurt içi yerleşik bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1,4 milyar USD azalırken, yurt dışından sağlanan kredilerde geri ödemeler yoğunlukta idi. Bankalar kısa ve uzun vadede toplamda 2,1 milyar USD net geri ödeme gerçekleştirirken, diğer sektörler de kısa vadede 429 milyon USD net ödeme yaptı. Öte yandan diğer sektörler uzun vadede 1,8 milyar USD'lik geri ödemeye karşılık 2,3 milyar USD kredi kullanarak net kullanım tarafında yer aldılar. Mart ayında 12 aylık kümülatif verilere göre, uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %102, bankacılık dışı sektörlerde %131 oldu.

Cari açık üzerinde riskler yukarı yönlü...

Petrol fiyatlarındaki yükseliş eğilimi başta olmak üzere iç talebi ve yatırımları canlandırma yönünde alınan önlemler cari açık üzerinde risklerin yukarı yönlü olduğuna işaret ediyor. Geçici verilere göre Nisan ayında dış ticaret açığının yıllık bazda %30 civarında artması da bu görüşü destekliyor. Öte yandan, turizm gelirlerindeki toparlanma özellikle ikinci ve üçüncü çeyrekler için dengeleyici bir faktör olacak. Böyle bir tablo dahilinde, yılsonunda cari açığın GSYH'ye oranının 2017 sonundakine benzer bir seviyede oluşmasını bekliyoruz.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Mart 2018	Ocak - Mart 2017	Ocak - Mart 2018	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-4.812	-8.383	-16.392	95,5	-55.380
Dış Ticaret Dengesi	-4.608	-8.501	-17.164	101,9	-67.608
Hizmetler Dengesi	1.115	1.742	2.967	70,3	21.171
Seyahat (net)	988	2.013	2.651	31,7	18.293
Birincil Gelir Dengesi	-1.313	-2.181	-2.378	9,0	-11.275
İkincil Gelir Dengesi	-6	557	183	-67,1	2.332
Sermaye Hesabı	-3	-10	29	-	55
Finans Hesabı	-1.899	-11.942	-12.676	6,1	-47.414
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.029	-2.179	-1.006	-53,8	-7.068
Portföy Yatırımları (net)	2.381	-4.425	-2.326	-47,4	-22.346
Net Varlık Edinimi	108	-98	617	-	321
Net Yükümlülük Oluşumu	-2.273	4.327	2.943	-32,0	22.667
Hisse Senetleri	-361	931	-420	-	1.841
Borç Senetleri	-1.912	3.396	3.363	-1,0	20.826
Diğer Yatırımlar (net)	1.585	-1.342	-8.635	543,4	-13.080
Efektif ve Mevduatlar	-1.928	-1.733	-7.069	307,9	-3.484
Net Varlık Edinimi	-1.498	1.122	-4.518	-	-2.063
Net Yükümlülük Oluşumu	430	2.855	2.551	-10,6	1.421
Merkez Bankası	-11	-32	-30	-6,3	-253
Bankalar	441	2.887	2.581	-10,6	1.674
Yurt Dışı Bankalar	137	1.902	1.450	-23,8	-1.338
Yabancı Para	6	791	-30	-	-2.601
Türk Lirası	131	1.111	1.480	33,2	1.263
Yurt Dışı Kişiler	304	985	1.131	14,8	3.012
Krediler	1.888	945	-1.619	-	-6.771
Net Varlık Edinimi	-147	-86	-254	195,3	417
Net Yükümlülük Oluşumu	-2.035	-1.031	1.365	-	7.188
Bankacılık Sektörü	-2.108	-477	-1.658	247,6	870
Bankacılık Dışı Özel Sektörler	47	-755	2.956	-	7.823
Ticari Krediler	1.630	-556	48	-	-2.890
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-5	2	5	150,0	65
Rezerv Varlıklar (net)	-4.836	-3.996	-709	-82,3	-4.920
Net Hata ve Noksan	2.916	-3.549	3.687	-	7.911

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker Şahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayşim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.